

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.18.11.2021

Remziye TOSUN
Diyarbakır Milletvekili

15 Kasım 2021 tarihinde İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır şubesi Diyarbakır Elazığ Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine dair rapor yayınlamıştır. Diyarbakır 1 nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan mahpusların İHD'ye yapılan başvurular ve İHD heyetinin cezaevi görüşmelerdeki beyanlara göre;

- 1- Bu hapishanede bulunan mahpusların aktarımlarına göre; 18 aydan fazla bir süredir devam eden pandemi koşulları nedeniyle hapishane idaresi tarafından hiçbir sosyal faaliyetin yapılmasına izin verilmediği, diğer mahpuslar ile ortak alana ve hobi etkinliklerine de katılamadıklarını belirtilmiştir. Mahpuslara ayda 1 gün; 45 dakika şeklinde spor yapma hakkı tanındığını, bu hakkın sadece birlikte kaldıkları 2 veya 3 mahpus ile birlikte gerçekleştirildiği söylenmiştir.
- 2- Mahpuslar pandemi başlangıç tarihi olan 2020 yılı mart ayından bu yana aileleri ile açık görüş yapamadıklarını, yönetmelik ile 1,5 saate kadar çıkarılabileceği belirtilen kapalı görüş haklarının halen 45 dakika olarak uygulandığını ve yine yönetmelikle mahpusların aileleri ile görüntülü konuşma yapabilmelerine olanak tanıyan düzenlemenin Adalet Bakanlığı tarafından gerekli yazışmaları yapmadığı gerekçesiyle uygulamaya başlanmadığını belirtmişlerdir.
- 3- Mahpuslar çok sık bir şekilde koğuş aramalarına tabi tutulduklarını, aramalar sırasında kişisel eşyalarına el konulduğunu belirtmişlerdir. Yine mahpuslar, herhangi haklı bir sebep ortada yok iken ailelerinin bulunduğu illerden çok uzak şehirlere sevklerinin gerçekleştirildiğini, sevk sırasında kişisel eşyaları ve ilaçlarının bile yanlarına alınmasına müsaade edilmediğini aktarmışlardır.

- 4- Koşullu salıverilme şartlarını taşıyan mahpusların idari gözlem kurulunun gerekçesiz ve soyut kararı ile infazlarının 6 ay süre ile uzatıldığı hatta bir mahpusun 2. Kez bu uygulamaya tabi tutulduğu tarafımıza iletilmiştir.
- 5- Mahpuslar son olarak uzun yıllardır devam eden kitap, gazete ve dergi sınırlamalarının devam ettiğini, hapishane tarafından dağıtılan yemeklerin yetersiz ve besin değerinin düşük olduğunu, kantin fiyatlarının çok yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1- Cezaevi idaresi tarafından hiçbir sosyal faaliyetin yapılmasına izin verilmediği, diğer mahpuslar ile ortak alana ve hobi etkinliklerine katılamadıkları, mahpuslara ayda 1 gün 45 dakika şeklinde spor yapma hakkı tanındığını, aileler ile açık görüş yapamadıklarını, yönetmelik ile 1,5 saate kadar çıkarılabileceği belirtilen kapalı görüş haklarının halen 45 dakika olarak uygulandığını beyanları doğru mudur?
- 2- Tüm ülke genelinde normalleşme yaşanırken pandemi koşulları gerekçe gösterilerek cezaevlerinin bu normalleşmeden faydalanamaması ve haklarını gasp eden bu uygulamalara maruz kalmasının yasal gerekçesi nedir?
- 3- Yönetmelikle mahpusların aileleri ile görüntülü konuşma yapabilmelerine olanak tanıyan düzenleme yürürlüğe geçmiş midir? Bu konuda Bakanlığınız tarafından gerekli yazışmaları yapmadığı gerekçesiyle uygulamaya başlanmadığını iddiası doğru mudur? Bakanlığınız söz konusu sorunu çözmeye yönelik girişimde bulunacak mıdır?
- 4- Mahpusların ailelerinin yaşadıkları yerlerden çok uzak cezaevlerine sevk edilmesinin sebebi nedir?
- 5- Cezaevlerine çok sık yapılan arama ve arama sırasında kişisel eşyalara el konulması, gibi keyfi uygulamalara karşı Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir? Cezaevlerinin keyfi uygulamalarına karşı Bakanlığınız denetim yapmakta mıdır? Keyfi uygulamalarda bulunmaktan dolayı Bakanlığınızca hakkında işlem başlatılan görevli sayısı kaçtır?
- 6- İdare ve Gözlem kurulunun mahpusların koşullu salıverilme haklarını somut gerekçe olmaksızın engellemesi hukuki midir? 1 Ocak 2021 tarihinden bugüne Türkiye genelinde ve Diyarbakır Cezaevlerinde koşullu salıverilme hakkı engellenen mahpus sayısı kaçtır?
- 7- Diyarbakır 1 nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda kitap, gazete ve dergi sınırlamalarının devam etmekte midir? Söz konusu sınırlama devam etmekte ise bunun gerekçesi nedir?

56802

- 8- Bakanlığınız mahpusların beyan ettiği; hapishane tarafından dağıtılan yemeklerin yetersiz ve besin değeriinin düşük olması ve kantin fiyatlarının çok yüksek olması gibi hususlarda bu durumu iyileştirmeye dönük adım atacaktır mıdır?
- 9- Yukarıda bahsi geçen tüm beyanlara ilişkin Bakanlığınız açıklama yapacaktır mıdır?